## ටිටයින් స్పతට මු බිංටමට මන්හිරට

స్పౌకంత్ర సమరయోధులమైన మనకు పై శీర్మిక ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించదు. "స్వతంత్రం" అనగా విదేశీ పాలన నుండి విముక్తిని సాధించడం మాత్రమే కాదు. శతాబ్దాల తరబడి దుర్భర జీవితాన్ని గడిపిన కొట్లాది భారతీయ (శమ జీవులు తమ జీవితాలు బాగు పడాలని నాగరికతా ప్రపంచంలో సముచిత స్థానాన్ని అలంకరించాలని తమ (శమకు తగిన ప్రతిఫలం అందాలని అందుకు ప్రధాన ప్రతిబంధకంగానున్న విదేశీ, స్వదేశీ బానిస బంధనాలను బ్రద్దలు కొట్టాలని వుద్యమించినారు. అమరజీవి భగత్సింగ్ రాసిన వుత్తరాలు, చేసిన ప్రపంగాలు ఇందుకు ఒక మచ్చుతునక. తెల్ల దొరల పరిపాలనను కూల్చివేసి నల్లదొరల పరిపాలనను కొనుక్కోవడం విప్లవవీరుల ఉద్దేశం కాదన్నారు. సమ సమాజం దిశలో సాంఘిక న్యాయాన్ని సాధించడం సమరయోధుల కర్తవ్యమని ప్రబోధించారు. "స్వతంత్రం" గురించి మహాకవి, భరతజాతి సాంస్కృతిక ప్రతినిధి, ప్రధమ నోబెల్ బహుమతి గ్రహీత, గీతాంజలి రచయిత అమరజీవి రవీందనాధ్ ఠాగూర్ విస్తృతమైన బహుముఖమైన అర్ధాన్ని ఈ క్రింది విధంగా ప్రచురించారు.

- "నిర్బయంగా తల ఎత్తుకు తిరగ గలిగే;
- విజ్ఞానం విశృంఖలం కాగలిగే;
- సంకుచిత అడ్డుగోడల ఫలితంగా విశ్వం ముక్కలు ముక్కలుగా చీలిపో వీలులేని;
- సత్య సౌధాంతరాల నుండి మాత్రమే మాటలు వెలువడేటి;
- అవిశ్రాంత పరిశ్రమ మాత్రమే పరిపక్వతకు మూలాధారం కాగలిగే;
- మూర్ఖత్వం మూఢనమ్మకాల అలవాట్ల ఎడారిలో హేతువాద సజీవ స్థవంతి తన దారిని కోల్పోవీలులేనటువంటి;

నీచే ముందడుగు వేయబడే మనస్సు, బుద్ది, నిత్యనూతన వికాసం, విస్త్రతి పొందే ఆలోచనలు, ఆచరణలు కలిగినటువంటి స్వర్గధామమైన "స్వతంత్రం" లోకి, తండ్రీ, నాదేశాన్ని మేల్కొలుపు".

ఇటువంటి స్వతంత్రాన్ని మనదేశం, రాష్ట్రం ఎంత వరకు సాధించింది? సమర యోధులతో పాటు ఈనాటి దేశభక్తులంతా వేసికొంటున్న ప్రశ్న ఇది. సరియైన సమాధానం రాక సందిగ్ధావస్తలో సతమతమవుతున్న సందర్భమిది. 60 సంగల సుదీర్ఘకాలం తర్వాత ఇంకా ఈ ప్రశ్న అగమ్యగోచరంగా మిగిలియుండడానికి కారణం కేవలం అవగాహన రాహిత్యం.

మన దేశ అభివృద్ధికి అర్థం మారుతున్నది. విదేశీ పాలన విరగడ కావడంతో దేశం అభివృద్ధి పథంలో అడుగు పెట్టిందని నమ్మినవారు కొందరు దేశ సంపద పెరుగుదల అభివృద్ధికి ప్రబల సంకేతమని మరి కొందరు అభివృద్ధి అతి సామాన్యుని నిజజీవితంలో వికాసాన్ని దర్శించడం మాత్రమేనని మానవీయ ధృక్పధాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న అమర్త్యసేన్, కీ॥శే॥పాకిస్థాన్ నివాసి మఖ్బూల్ ఉల్హక్ లాంటి అత్యాధునిక మానవ శాస్త్రవేవేత్తలు.

2007లో మన దేశం ఆర్ధికాభివృద్ధి రేటు 9 శాతానికి తగ్గకుండా నున్నట్లు అన్ని సూచికలు తెలియచేస్తున్నవి. అయినప్పటికి మానవాభివృద్ధి రేటు అతి స్వల్పంగానున్నట్లు కూడా వాస్తవాలు ఋజువుచేస్తున్నవి. ఇటీవల శ్రీ పి. సాయినాధ్గారు చేసిన విశ్లేషణ గమనార్హం. ఐక్యరాజ్య సమితి అభివృద్ధి కార్యక్రమం (యుఎన్డిపి) రూపొందించిన మానవ అభివృద్ధి సూచికలో మనదేశం 128వ స్థానం కలిగి యున్నది.

మానవ అభివృద్ధి నివేదికలో మొత్తం 177 దేశాలు ఉండగా మనం కింద నుంచి 50వ స్ధానంలో ఉన్నాము. ఆదిమవాసులను, దళితులను ప్రత్యేక దేశంగా భావించి లెక్కవేసినట్లయితే అప్పడది 25వ స్థానంలో ఉంటుంది. ఇదియిలావుండగా వరుస క్రమంలో మనకన్నా వెనుకబడిన పలు దేశాలు అనేక విషయాలలో మనకన్నా మెరుగ్గా ఉన్నాయి. ఇతర దేశాలలో మనకన్నా అభివృద్ధి ఎక్కువగా ఉన్నందునే మనం వెనుకబడ్డాము.

1990 నుంచి మానవ అభివృద్ధి సూచిక (హెచ్డిఆర్)ను యుఎన్డిపి ప్రచురిస్తున్నది. ఈ నివేదిక, సంక్షేమం అన్న పదానికి జిడిపీని దాటి మరింత విస్తృతమైన అర్గాన్ని ఇస్తున్నది. ఈ నివేదికను తయారు చేసేటప్పడు, మానవాభివృద్ధి మూడు కోణాల నుంచి చూస్తారు. సుదీర్హమైన ఆరోగ్యకర జీవితం, విద్య, కొనుగోలు శక్తిదృష్ట్యా అమెరికన్ డాలర్లలో తలసరి జిడిపీ లెక్కింపు. ఇక యిప్పడు అభివృద్ధి సూచికలో మన స్ధానమేమిటో చూద్దాము. దాదాపు దశాబ్దకాలంగా రక్తసిక్త అంతర్యుద్ధంలో కొట్టుమిట్టాడు తున్న ఎల్సాల్వెడార్ 103వ స్థానంలో ఉన్నది. అంటే మనకన్నా 11 స్థానాలపైన ఉన్నది. అంటే 117వ స్థానంలో ఉన్నది. మద్య అమెరికాకు చెందిన గ్యాటెమాల దీర్ఘకాలంపాటు అంతర్యుద్ధంలో చిక్కుకొనటమేకాక, దాదాపు సగం మంది ప్రజలు దుర్భర దారిద్యంలో మగ్గుతున్నారు. నాలుగు దశాబ్ధల క్రితం జరిగిన చిట్టచివరి అంతర్యుద్ధంలో దాదాపు 2 లక్షల మంది చనిపోవడమో లేక కనిపించకుండా పోవడమో జరిగింది. ఒక కోటి 10 లక్షల జనాభావున్న ఈ చిన్న దేశం మనకన్నా 10 స్థానాలు ఎగువన ఉన్నది. అంటే 118వ

చెన్నమనేని

స్థానాన్ని సంపాదించుకున్నది. ఆధికాలోని బోట్సువానా గత ఏడాది మనకన్నా దిగువస్ధాయిలో ఉన్నది. 2006లో దాని స్థానం 131. ఈసారి అది మనకన్నా 4 స్థానాలు పైనున్నది. అంటే అభివృద్ధి సూచికలో 124వ స్థానాన్ని ఆక్రమించింది. నానారకాల ఇబ్బందుల్లో వున్న ఆక్రమిత పాలస్తీనా 106వ స్థానంలో ఉన్నది. భారతదేశం కన్నా చాలా ముందున్నది. ఆసియా దేశాల విషయానికివస్తే రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో దారుణంగా దెబ్బతిన్న వియత్నాం 105వ స్థానాన్ని ఆక్రమించగా శ్రీలంక సైతం మనకన్నా ముందువుండి 99వ స్థానంలో నిలబడింది. కజికిస్థాన్, మంగోలియాలు కూడా మనకన్నా అభివృద్ధి చెందాయి. మొదటిది 79 నుండి 73వ స్థానంలోకి, రెండవది 116 నుంచి 114వ స్థానానికి చేరుకున్నది.

"ఈ సందర్భంగా ఒక విషయాన్ని గమనించాలి. కొన్ని దేశాలు మనకన్నా 30 స్థానాలు పైనున్నాయి. మరికొన్ని దేశాలు మనకన్నా 30 స్థానాలు దిగువన ఉన్నాయి. అయితే వీటిలో ఏవి మన దేశంలోవలె 9% అభివృద్ధిరేటును కలిగిలేవు" అలానే ఒక్కటి కూడా ఆర్ధిక రంగంలో సూపర్పవర్గా ఎదగటంలేదు. సాఫ్ట్వేర్ రంగంలో అగ్రరాజ్యం కూడా కాదు. అణుశక్తికి సంబంధించిన విజ్ఞానం కూడా లేదు. భారతదేశంలో ఉన్నంతమంది శత కోటీశ్వరులు ఈ మొత్తం అన్ని దేశాలలో కలిపినా ఉండరు. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఆసియా, ఆట్రికా, లాటిన్ అమెరికాలలో మన దేశం కన్నా పెద్దవిగా చెప్పన్న దేశాలు అభివృద్ధి సూచిలో మనకన్నా ముందున్నాయి.

భారతదేశంలో శత కోటీశ్వరులు ఉన్నమాట నిజమే. ఈ విషయానికి సంబంధించి 2006లో 8వ స్ధానంలో ఉన్న మనం ఈ ఏడాది ఫోర్బ్లో జాబితాలో 4వ స్థానానికి చేరుకున్నాము. కాని మానవ అభివృద్ధి సూచిలో మాత్రం మన స్థానం 126 నుంచి 128కి పడిపోయింది. శత కోటీశ్వరుల విషయంలో మాత్రం మనమీ భూమండలంపై చాలా ముందున్నాము. క్యూబాలో ఒక్కరంటే ఒక శత కోటీశ్వరుడు కూడా లేడు. తలసరి ఆదాయాన్ని లెక్కలోకి తీసుకున్నట్లయితే ప్రపంచ మొత్తంమీద అది చాలా దిగువన ఉంటుంది. కాని మానవ అభివృద్ధి సూచి విషయానికి వస్తే అది 51వ స్థానంలో ఉన్నది. అంటే మనకన్నా 77 స్థానాలు పైనున్నది. అత్యధిక మానవ అభివృద్ధి బృందంలో దానికి స్థానం లభించింది. ఆవిర్భావంనాటి నుంచి క్యూబాపై ఆర్ధికపరమైన ఆంక్షలు అమలవుతున్నాయి. అమెరికా విధించిన ఆంక్షల కారణంగా ఇతర దేశాలకన్నా ప్రతి వస్తువూ క్యూబాలో ఎక్కువ ధర ఉంటుంది. ఆరోగ్యానికి సంబంధించి అమెరికా చేసే తరసరి ఖర్చులో 4శాతాన్ని మాత్రమే క్యూబా చేస్తున్నది. కాని ఈ రంగంలో ఆది అద్భుతమైన ప్రగతిని సాధించింది. అనేక ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికీ మెక్సికో, రష్యా, చైనాల కన్నా క్యూబా అభివృద్ధిలో ఉన్నత స్థానంలో ఉన్నది.

భారతదేశంలోని పిల్లల్లో దాదాపు 30% మంది తక్కువ బరువుతో ఉన్నట్లు మానవ అభివృద్ధి సూచి తెలిపింది. అభివృద్ధి సూచిలో 177వ స్థానంలో వున్న గునియా, బుర్కినా ఫాసోలలో తక్కువ బరువువున్న పిల్లలు వరుసగా 22, 19 శాతం ఉన్నారు. 169వ స్థానంలో వున్న ఇథియోపియాలో కూడా ఇలాంటి పిల్లల శాతం 15 శాతంగా ఉన్నది. ఇదేవిధంగా ఐదేళ్ళలోపు పిల్లల్లో బరువుతక్కువగా ఉన్నవారు భారతదేశంలో 47 శాతం కాగా ఇధియోపియాలో 38 శాతంగా ఉన్నారు. ప్రపంచం మొత్తం మీదనే మన దేశంలో పౌష్టికాహార లోపంతో భాదపడుతున్న పిల్లలు ఎక్కువగా ఉన్నారు.

అర్దికాభివృద్ధి రేటు అధికంగానున్నా పేదరికం తగ్గకపోవడం, తగ్గినా నామమాత్రమే తగ్గడం, ఈ విధంగా ధనికులు పేదల మధ్య అంతరం దినదినం పెరిగిపోవడం దేశ భక్తులు ఎదుర్కొంటున్న గొప్ప సవాలు. రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు అనుసరించిన ఆర్ధిక సామాజిక విధానాల ఫలితంగా అటు 60 సం॥లలో దేశ జనాభా 3 రెట్లకు మించి పెరిగిపోవడం వలనకూడా పేదలకి సమస్యలు జటిలమైన సమస్యలుగా మిగిలి పోయినవి. అభివృద్ధి మానవీయ అభివృద్ధిగా స్వతంత్రం ఆర్ధిక, సామాజిక స్వతంత్రంగా, ప్రజాస్వామ్యం 73- 74వ రాజ్యంగ సవరణలు వెలుతురులో సాధికార ప్రజల స్వావలంబనతో కూడిన స్వపరిపాలనగా సంస్కరించబడి పరివర్తన చేయబడిన దశలోనే స్వాతంత్ర సమరయోధులు, త్యాగధనులు, విప్లవకారులు కోరిన స్వతంత్రం సాధ్యపడుతుంది. అధికార కేంద్రీకరణ, స్వార్ధం, అవినీతి అరికట్టబడిన యుగంలోనే మానవ వికాసం, సమసమాజ పరిమళం సుసాధ్యమవుతుంది. ఇవి సాధించబడాలంటే దేశ వ్యాప్తంగా విశాల, ప్రజా ఉద్యమాలు ద్వారా జన జాగరణం అత్యంత ప్రధాన కర్తవ్యం. ప్రజల ఆర్ధిక, సామాజిక స్టితిగతులలో మౌళికమైన మార్పు సాధించబడాలి. అందుకొరకు విద్యా, వైద్య, విధానాలలో, వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక విధానాలలో తీద్రమైన ప్రయోజనాత్మకమైన సంస్కరణలు యుద్ద ప్రాతిపదికపై చేపట్టి ఆచరించబడాలి. అభివృద్ధి అక్షరాల సామాన్యుని నిత్యజీవితంలో తొణికిసలాడాలి. ఈ కర్తవ్య నిర్వహణలో రాజకీయాలకు అతీతంగా దేశభక్తులంతా నడుం బిగించి ముందడుగు వేయాలి. స్వాతంత్ర సమరయోధులు వారి వారసులు ఈ రెండవ స్వతంత్ర పోరాటానికి నాయకత్వం వహించాలి.

